

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Geodætisk Institut.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 147).

Formanden: Under Behandlingen af denne Sag vil ogsaa den næste Sag paa Dagsordenen kunne omtales.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Forsvarsministeren (Brorsen): Det Lovforslag, som jeg skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, indeholder Bestemmelser om, at to Institutioner, som i Øjeblikket henhører under to forskellige Ministerier, gaar op i en højere Enhed. De to Institutioner, der er Tale om her, er Gradmaalingen, som henhører under Undervisningsministeriet, og Topografisk Afdeling, der som en Underafdeling under Generalstaben henhører under Krigsministeriet. Det er jo i meget betydelig Udstrækning beslægtede Opgaver, de to Institutioner har at løse, og derfor er det naturligt, at man i lang Tid har syslet med Tanken om, at de burde slaas sammen, idet det naturligvis med Hensyn til Administrationen, naar alt tages i Betragtning, absolut vil være den i økonomisk Henseende bedste Ordning. I den Anledning har der været nedsat Udvalg og ført Forhandlinger mellem de paagældende indenfor Gradmaalingen og Topografisk Afdeling, inden Forslaget er blevet fremsat for Rigsdagen, og jeg tror, jeg kan sige, at man i det væsentlige indenfor disse Kredse er af den Anskuelse, at Tiden er inde til, at man faar een Institution, hvor man i Øjeblikket har to.

Som jeg allerede har udtalt, henhører Gradmaalingen i Øjeblikket under Undervisningsministeriet og Topografisk Afdeling under Krigsministeriet, og hvis man nærmere vil definere, hvad Forskel der er paa de to Institutioner, kan man sige, at Gradmaalingen i særlig Grad udfører et videnskabeligt Arbejde, f. Eks. Præcisionsnivelementer og Triangulationer af højeste Orden, medens derimod selve det praktiske Arbejde i Marken med Hensyn til Kortlægning af Landet særlig falder ind under Topografisk Afdeling. Man vil altsaa forstaa, at disse to Institutioner griber ind i hinandens Virksomhed, og at det i væsentlig Grad er de samme Arbejder, de har med at gøre. Dette vil medføre, at de f. Eks. med Hensyn til Instrumenter skal have to Hold, og

selvfølgelig kan det heller ikke undgaas — jeg tror ikke, det har været særlig slemt —, at der undertiden kommer Kompetencestridigheder mellem dem. Alt taler efter min Mening for, at vi faar een Institution i Stedet for to, og det er altsaa det, Lovforslaget gaar ud paa.

Lovforslaget indeholder en Bestemmelse om, at de to Institutioner skal henhøre under Krigsministeriet, og det af flere forskellige Grunde. Hæren er i høj Grad interesseret i hele Kortfremstillingen, og desuden er der ogsaa andre Aarsager, der gør, at vi har ment det rigtigt, at Geodætisk Institut henhører under Krigsministeriet. Indkvarteringsforholdene f. Eks. ordnes bedst, naar Instituttet henhører under Krigsministeriet. Desuden er det Mening, at Arbejdssoldater skal stilles til Raadighed for Geodætisk Institut. Det medfører selvfølgelig ogsaa, at hele Arbejdet, hele Systemet, kan billiggøres.

Jeg foreslaar altsaa, at Instituttet henlægges under Krigsministeriet. Hvad Navnet „Geodætisk Institut“ angaar, kunde jeg tænke mig, at man her i Landstinget lige som i Folketinget kunde tænke sig Muligheden af at finde et bedre og mere dansklydende Navn end Geodætisk Institut. Det har vi selvfølgelig forsøgt paa, inden Sagen kom frem i Rigsdagen, ligesom Spørgsmaalet har været drøftet i Folketingsudvalget. Men alle er blevet enige om at blive staaende ved Navnet Geodætisk Institut. Jeg tvivler heller ikke om, at det Navn inden ret længe vil være gaaet ind i Bevidstheden, saa Folk vil være fuldt fortlige med, hvad dette Institut har at gøre. Vi har noget tilsvarende i Meteorologisk Institut. Det er efter min Mening et meget værre Navn, men ethvert Barn i Landet ved, hvad Meteorologisk Institut har at gøre. Det gælder om, at vi faar et kort, ikke alt for indviklet Navn, og jeg tror, at det Navn, der er foreslaaet, er godt, og haaber, at Landstinget vil finde det bedst at beholde det.

I Lovforslagets § 1 fastsættes det, at den danske Gradmaaling og Generalstabens topografiske Afdeling forenes til een Institution: Geodætisk Institut. § 2 omhandler de Opgaver, Instituttet har, nemlig geodætiske, videnskabelige Arbejder; det skal udgive geodætiske Publikationer, bestride Landets Opmaaling samt udgive Kort over Riget. Endvidere tilføjes det i Paragraffen, at Instituttet skal forsyne Hæren med det fornødne Kortmateriale.

§ 3 indeholder Bestemmelser om Direktørens Stilling. Han skal i Regelen være en